

Årsmelding

2019

Innhold

- 3 Daglig leder har ordet**
- 4 Organisasjon**
- 6 Folkehelsesatsingen**
 - Folkehelseiltak - Aktiviteter 4 årstider
 - Utstyrslager
- 9 Informasjon og markedsføring**
 - Nettside og Facebook
 - Informasjonsmaterieil
 - Naturlos
 - Turkart
 - Informasjonstavler
- 11 Kompetanse og kurs**
 - Merke- og skiltkurs
 - Friluftsskole - fritidstilbud
 - Læring i friluft for barnehager og skoler
 - Friluftsliv som metode i integreringsarbeidet
- 13 Infrastruktur sti- og ferdselsårer**
 - Sti- og løypesatsing
 - Turskiltprosjekt - Skilt og informasjonstavler
 - Raste- og møteplasser i nærmiljøet og utfartsområder
 - Sikring av friluftslivsområder for allmennhetens friluftsliv
- 16 Administrasjon – økonomi til drift og i prosjektene**
 - Rapporter oversikt på tilskudd
 - Andre oppgaver
- 18 Regnskap 2019**
- 19 Samarbeid**
- 20 Vedlegg**
 - Vedtekter for Midtre Hålogaland friluftsråd
- 23 Fakta om regionen**
- 24 Kontakt**

Samarbeid

Midtre Hålogaland friluftsråd, MHF, har lagt nok et godt år bak oss. Samarbeid er en viktig nøkkel for utvikling. Uten samarbeid blir det vanskelig å oppnå gode resultater som kommer kommunene og innbyggerne til gode. Derfor vil det å skape gode nettverk og sterke relasjoner bli enda viktigere for friluftsrådet i det videre arbeid.

MHF har nå 9 medlemskommuner etter kommunesammenslåingen, og 2019 er det tredje driftsåret i det nye friluftsrådet avsluttet. Det er fortsatt en jobb å gjøre med å bygge tettere samarbeid med kommunene. I noen kommuner er det tett og resultatrettet samarbeid med ulike avdelinger og virksomheter, andre kommuner er utfordringen mer med å finne de rette kontaktpersonene. Da blir det vanskelig å dra nytte av de ressurser som friluftsrådet klarer å skaffe til veie.

Skal vi klare å bidra til bedre helse, øke bolyst og trivsel i befolkningen gjennom friluftsliv, naturopplevelser og mer utendørs fysisk aktivitet, er friluftsrådet avhengig av å få kontakt med de som arbeider med tilrettelegging i kommunene på anlegg- og aktivitetssiden. Kan vi lykkes med mer og bedre utetid i skoler og barnehager, må de som jobber her kjenne til hva friluftsrådet kan bidra med. Kan friluftsrådet klare å skape mer aktivitet ut av de midlene som er øremerket utsatte risikogrupper slik som funksjonshemmede, personer med innvandrerbakgrunn, må de som arbeider med disse gruppene bli koblet på friluftsrådets arbeid.

Friluftsrådet kan ikke drive skjærgårdstjeneste, eller strandrydding, bygge aktivitetsparker, bestemme hvilke friluftsområder som skal sikres og opparbeides, eller være de som skilter og merker ferdselsårer. Men friluftsrådet kan være en samarbeidspart og søke om midler og dra i gang prosjekter anlegg og aktivitet som gir resultater kommunene vanskelig kan klare på egenhånd. Derfor blir samarbeid så viktig. Et samarbeid som skal føre til mer trivsel, aktivitet og økt bolyst i kommunene i Ofoten og Sør-Troms.

Årsmeldingen beskriver friluftsrådets aktivitet i 2019. I samarbeid med kommuner og lag og foreninger kan vi vise til et godt resultat. Men det er mulig å få til mer. Tiltaksplan 2019 beskriver hvordan det må arbeides og hvordan oppgavefordelingen kan bedres. Et samarbeid mellom kommunene i Ofoten og Sør-Troms. En stor takk til alle for samarbeid og bidrag, som har bidratt til at vi kan se tilbake på et aktivt år på tvers av kommune- og fylkesgrense.

Anne-Margrethe Roll
daglig leder

Organisasjon

Tillitsvalgte i styret og årsmøtet

Kommunerepresentanter er oppnevnt i etterkant av styremøtet/årsmøtet 2016.

Nytt styre og representanter til årsmøte ble valgt på Årsmøte 10.05.2016 valgte representanter sitter til Årsmøtet i 2020.

Gjelder for perioden 8.5. 2018 - Årsmøtet 2020

(kommunene velger ny representant til styret ved valget i 2019) innsettes ved Årsmøtet 2020

Nytt styre og representanter til årsmøte ble valgt på Årsmøte 10.05.2018 og

<i>Kommune</i>	<i>Delegat årsmøte</i>	<i>Vara årsmøte</i>	<i>Styret representant</i>	<i>I styret</i>
Ballangen	Tommy Nymo		Olaf Bratland	5. vara
Evenes	Heidi Olsborg	Svein Nilsen	Heidi Olsborg	7. vara
Gratangen	Anita Karlsen		Anita Karlsen	6. vara
Harstad	Maria Serafia Fjellstad	Rolf Arne Mentzen	Maria Serafia Fjellstad	Medlem
Ibestad	Vegard Johansen	Vegard Johnsen	Eidar Tøllefsen	4. vara
Kvæfjord	Torbjørn Larsen	Karin Eriksen	Torbjørn Larsen	1. vara
Lavangen	Kristine Haugen	Arvid Småriseth	Kristine Haugen	2. vara
Narvik	Vegard Jæger	Mona Nilsen	Bror Martin Hansen	Medlem
Salangen	Sigrun Prestbakmo	Terje Bertheussen	Anne V. Nesje	Nestleder
Skånland	Odd Arne Hansen	Odd Arne Hansen	Odd Arne Hansen	3. vara
Tjeldsund	Gunnhill Andreassen		Gunnhild Andreassen	Medlem
Tysfjord	Emma Kristensen	Heidi Kalvåg	Guttorm Aasebøstøl	Leder

Administrasjon

Daglig leder, i 100 % stilling fra 1.2.2010. Stillinga 50 % juni 2008 - 1.2.2010.

Prosjektlederstilling, 50% stilling fra 2013. Oppgaver: Geopark Nord. Fra 2014 Infrastruktur og informasjonstiltak.

Prosjektstilling 100% engasjement fra 2016. Følge opp prosjekter

Prosjektstilling merkantil, 50 %. Oppstart juni 2018. Oppgaver: Informasjon og kommunikasjon og andre forefallende oppgaver.

2 prosjektlederstilling hver av dem i 100 % . Oppstart august 2019. Gjort om til faste stillinger

- Læring i friluft, helsefremmende skoler, Friluftsskoler, førstehjelp i grunnskolen.
- Plan for friluftslivets ferdselsårer, Naturforvaltning, infrastruktur.

Korttidsengasjementer i forbindelse med gjennomføring av Friluftsskoler som hovedsak går på timer og begrenset til dager/uker.

Kontorforhold

Midtre Hålogaland friluftsråd har kontorfellesskap med Enhet kultur, Narvik kommune, Kongens gate 45. Fra oktober 2017 i Rådhuset 6. etg. Her har vi åpent kontorfellesskap og disponerer 3/4 arbeidsstasjoner.

Stilling	Navn	Oppgaver
Daglig leder 100%	Anne-Margrethe Roll	Sekretær for styret og årsmøte, Økonomiforvaltning, arbeidsplaner, personal, mediekontakt, prosjektutvikling, oppfølging drift
Prosjektleder 25%	Ragnhild Sandøy	Infrastruktur, sti- og løypeplaner, turskiltplaner. Prosjektutvikling. Publikasjoner og informasjon.
Prosjektarbeider 100%, fra 1.8.2017	Torgeir Bremer	Læring i friluft, Friluftsskoler fram til høsten 2019. fra august Folkehelse, integrering, UU-kartlegging
Prosjektleder 100%, fra 01.08.19	Kim Ingebrigtsen	Læring i friluft, helsefremmende barnehager og skoler, friluftsskolen, Førstehjelp i grunnskolen
Prosjektarbeider 50% Fra 1.7.2018	Thomas J Breivik	Merkantil, informasjon og markedsføring nettside og sosiale media.
Regnskap kjøpes av Narvik komm. 7%	Kirstin Kvandal	Føring av regnskap, bistand; -prosjektregnskap, - budsjett, -fakturabehandling, -lønnsmeldinger

HMS-tur

HMS - tur til Skjomen Forsheim. Anlegget er overtatt av Narvik kystlag som har dette som sine klubblokaler

Kommunenes fagkontakter i 2019

Fra kommunenes administrasjoner er administrative representanter for 2019:

Ballangen:	Gaute Skoglund
Evenes:	Unn Kristin Laberg
Gratangen:	Linda Klausen
Lavangen:	Anne Strømmesen
Narvik:	Randi Melgaard
Tjeldsund:	Janne Johansen
Tysfjord:	Håkon/Stig Eriksen
Harstad:	Eli-Jeanette Olsen
Kvæfjord:	Tor Anders Markussen
Ibestad:	Ingvild Johansen
Salangen:	Jorun Utne/Kurt Jan Kvernmo

Årsmøte

Årsmøtet ble avholdt 10.05.2019, Bjerkvik Hotell, Bjerkvik.

Styremøter

Det er avholdt 2 styremøter i 2019.

01/19 Møtedato 19.03 Narvik rådhus

02/19 Møtedato 12.11 Narvik rådhus

Medlemsskap

Midtre Hålogaland friluftsråd er tilsluttet [Friluftsrådernes Landsforbund, FL](#).

FL var pr. 31.12.2019 paraplyorganisasjon for 28 interkommunale friluftsråd med i alt 220 medlemskommuner. FL er friluftsrådernes felles talerør overfor nasjonale myndigheter og landsdekkende organisasjoner. FL fordeler statlig driftsstøtte og tilskuddsmidler og legger til rette for kompetanseutvikling i friluftsråd.

Representasjon og deltakelse i eksterne kurs og konferanser

- kurs, seminarer, konferanser, samlinger, arrangementer

Dato	Sted	Hva	Deltaker
Feb	Gardermoen	Daglig leder-samling	AMR
Fre.	Gardermoen	Styreleder-samling	GAA -AMR
	Oslo	Fagsamling Læring i friluft	KI
Juni	Alta	FLs Årsmøte. Fra styret: Guttorm, Anne V. N	AMR
Juni	Trondheim	Friluftskonferanse Fra styret: Guttorm, Anne V. N	AMR
Sep	Dalane	Ansattesamling Erfaringsutveksling samling	AMR/KI/BB/TB
Sep	Tromsø	Berekraftig Besøksforvaltning	BB/RS
Okt	Oslo	Evaluering friluftsskolen	KI
Nov	Bardufoss	Fagsamling med Troms fylkeskommune	KI/BB/AMR
Nov	Tromsø	Samling/ møte med Troms fylkeskommune	AMR
Nov	Oslo	Revidering av barnehageperm	KI
Nov	Bodø	Møte med Nordland fylkeskommunene	AMR-BB
Nov	Svolvær	Bærekraftig reiseliv	AMR

2019 - tredje driftsår i Midtre Hålogaland friluftsråd

Daglig leder har jobbet aktivt over flere år for å øke antallet medlemskommuner.

I 2009 ble invitasjon sendt Sør-Troms regionråd om medlemskap i Ofoten friluftsråd.

I 2016 kom vi i mål, og Midtre Hålogaland friluftsråd kom på plass med 12 medlemskommuner; 5 i Ofoten og 7 i Sør-Troms. 2018 var det andre driftsåret i det nye friluftsrådet.

Landskapet strekker seg over fylkes- og kommunegrensene, og friluftsliv utøves på tvers av grensene. Ved å se sammenhenger på tvers av grenser og samhandle mellom kommune og friluftsråd, vil man spare midler til administrasjon og generere økte midler til tiltak som gir bedre tilgjengelig infrastruktur og økt aktivitet.

Vedtakter

Gjeldende vedtekter vedtatt 10.05.2018 følger som vedlegg til Årsmeldingen 2018.

Årsmøtets vedtak samt vedtak i lbestad kommune er referert nedenfor.

I forbindelse med Ny kommunelov og Kommunereformen har styret vedtatt i sak 31/19 at sak fremmes for årsmøte i 2020.

Folkehelsesatsinge

Friluftsrådet bidrar til at medlemskommunene gjennomfører folkehelseiltak i tråd med lokale utfordringer og muligheter, basert på folkehelseloven. Friluftsrådet er en pådriver for at medlemskommunene velger naturen som arena for sitt folkehelsearbeid. Det er etablert lokale nettverksgrupper i de ulike medlemskommunene, hvor frisklivs- og folkehelsekoordinatorer deltar. I nettverksarbeidet planlegges tiltak hvor friluftsrådet og kommune samarbeider.

Friluftsrådet har inngått samarbeidsavtale om folkehelse med Nordland fylkeskommune. Det er også signert samarbeidserklæring med Folkehelsealliansen i Nordland.

Midtre Hålogaland friluftsråd satser særskilt på flerårige tiltak. Det er også opprettet et samarbeid med Troms fylkeskommune, hvor vi har jevnlig samarbeidsmøter

Folkehelseiltak rettet mot barn, ungdom og barnefamilier, minoritetsgrupper, psykisk utviklingshemmede og voksne.

Under følger tiltak som friluftsrådet i samarbeid med medlemskommunene og lag og foreninger har arbeidet med i 2019. Tiltakene er spredt gjennom hele året, slik at målgruppen skal bli kjent i og med ulike naturmiljøer gjennom årets fire årstider; fjellet, skogen, fjæra og sjøen, sommer som vinter:

- Ukentlige nærturer i regi av kommuner, lag og foreninger i medlemskommunene
- Naturlos 2019 - turer og arrangementer i alle kommuner i perioden 1.5-21.12 (se Naturlos for nærmere informasjon)
- Friluftslivets uke - arrangementer i alle medlemskommuner, i form av "Nattinaturen", fellesturer, familiearrangement og geologiske- og historiske vandringer.
- Folkehelseuka 2019
- Faste friluftaktiviteter gjennom hele året i alle kommuner → skileik, skøyter, matlaging, båtturer, turorientering, postkassetrim. I samarbeid med lokale lag og foreninger.

Det er mottatt økonomisk tilskudd fra:

Friluftsrådernes Landsforbund, Nordland fylkeskommune, Troms fylkeskommune og Miljødirektoratet.

Utstyr og utstyrlager

Utstyrlager

Hovedlageret er lokalisert i Narvik, i garasjer under den gamle sykehjemsfløyen (Narvik REO). Det er skrevet leieavtale med Narvik kommune for bruk av lokalene. Lageret inneholder både individuelt utstyr og større utstyr, og diverse klassesett til skoleklasser. Drift og vedlikehold av utstyr pågår fortløpende.

MHF har kjøpt inn to skaphengere som brukes som mobilt utstyrlager. Tilhengerne er plassert i Kanebogen i Harstad kommune, og på Ankenes i Narvik kommune. Tilhengerne inneholder grunnleggende friluftsutstyr som lavvo, bålpanne, bålgrøte, kniv øks og sag, samt sesongbasert utstyr som byttes ut. Utstyrshengeren lånes i hovedsak ut til skoler og barnehager, friluftsskole og lokale lag.

Utstyret lånes gratis ut til barnehager og skoler. Ved samarbeidsprosjekt også til lag/foreninger. Friluftsrådet bruker utstyret i forbindelse med egen arrangement. Administrasjon i MHF har ikke kapasitet til å låne ut utstyret til enkeltpersoner. Vi har kontaktet noen foreninger om de kan påta seg drift av lageret mot å låne utstyret. Andre som er kontaktet er Agenda og Frivillighetssentralen i Narvik. Begge påregner seg honorar.

I 2018 har vi kjøpt inn verktøy til bruk i forbindelse med skilting og merking av ferdselsårer. Det er etablert 5 arbeidsstasjoner som løypelag kan låne utstyr. Hver arbeidsstasjon har motorsag, ryddesag, fjellboremaskin, drill, spader, grensakser med mer.

I 2018 fikk vi utvidet lokalene med to rom som kan låses. Dette er perfekte rom i forhold som oppbevaring av mindre utstyr, støvproblematikk og har gitt bedre oversikt over utstyret. Vårt fjernarkiv er også lagret her.

Det er utarbeidet egen utstyrliste for hver av kommunene.

Naust - utstyrslager

I dag lagres henger og kanoer dels i garasjene til Nordlandsklinikken dels under Narvik REOs lokaler på sykehuset.

Friluftsrådet har i dag 10 kanoer, 5 kajaker, "sitting on top". Sikringsbåten brukes i forbindelse ved undervisning og kursing av elever og lærere samt til aktiviteter med andre målgrupper.

Kommunale utstyrslager

Friluftsrådet bidrar til å bygge opp kommunenes utstyrslagre. Dette for å lette henting og bringing av avstand til brukere. Det er behov for 3 regionale utstyrslagre for større utstyr som klassesett; ski pakker, skøyter, kano, kajakk, lavvu, igloo, snøformingssett, kjelker, m.v.

Harstad kommune har nå 2 kanohengere med 8 kanoer på hver og komplett utstyr for bruk på vann til ca 36 personer.

Alle medlemskommunene har fått arrangementskasser. Kassene inneholder: bålpanne, lavvo 10 - 12 personer, 3-mannstelt, 20 kompass, 10 tenger, 10 O-poster, førstehjelpskoffert, suppegryte, kaffekjele, popcornryte, saks, kniv, øks, sag, aktivitetspermer, med mer. Kassene med innhold verdi ca 29.000 kroner.

Det er utarbeidet egen utstyrliste for det utstyret som er kjøpt inn til kommunene.

Informasjon og markedsføring

Nettside

Midtre Hålogaland friluftsråds nettsider oppdateres ved behov relatert til prosjekter, nyheter, arrangementer i friluftsrådets regi, referater fra styremøter, årsmelding, årsmøte, handlingsplaner og informasjon om medlemskommunene.

Medlemskommunene bør ha lenke til friluftsrådets nettside lett tilgjengelig på kommunenes hovedside. Nettadressen vår: halogaland-friluftsrad.no.

Facebook

Ved årsskiftet 2019-2020 var status 1426 likerklikk, 1438 følgere.

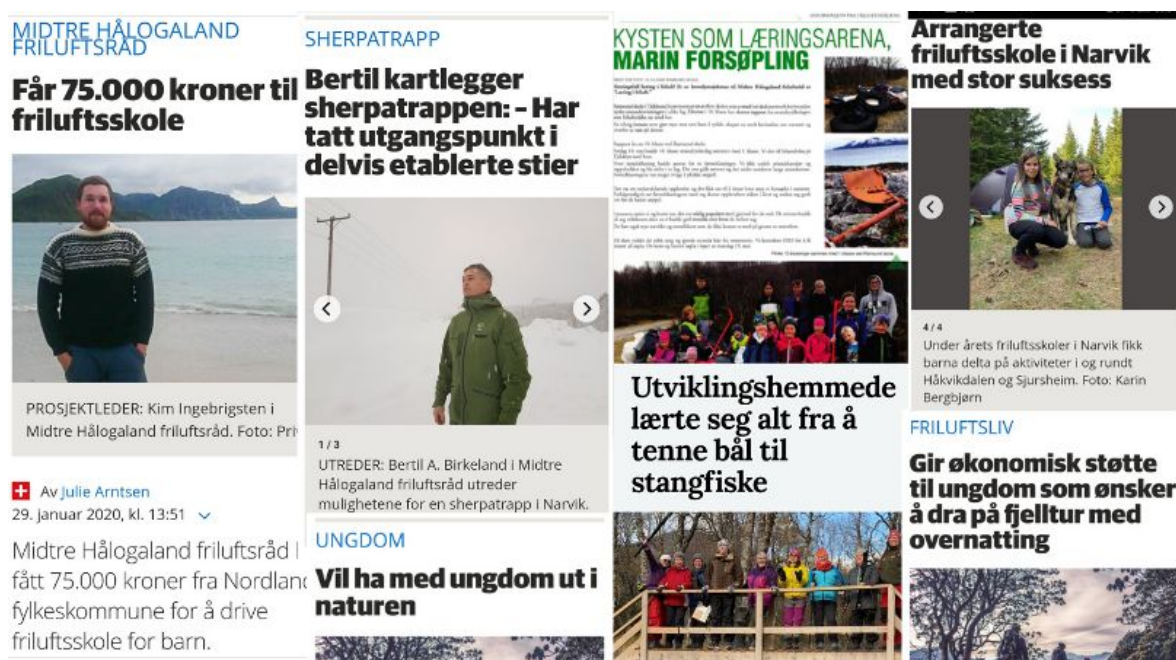
Enkelte arrangementer registrert i Naturlosturkalenderen er fulgt opp og delt ved kapasitet. Det er også publisert aktuell og relevant informasjon med jevne mellomrom. I tillegg deles informasjon fra Friluftsrådernes landsforbund.

Kommuner som ønsker å legge ut informasjon på siden er gitt tilgang til det.

Nettadresse: facebook.com/Halogalandfriluftsrad/

Mediekontakt

I 2019 ble arrangementer fulgt opp med pressemeldinger med tekst og bilder. Vi har som målsetning å kontakte lokale og regionale medier i forkant og etter gjennomføring av arrangementer.

Naturlos - turkalender

Naturloskalenderen for 2019, ble den 9. i rekka. et hefte med oversikt over guidede turer, informasjon om trimtilbud og annen relevant informasjon om friluftslivsaktivitet. Kalenderen er publisert på Midtre Hålogaland friluftsråds facebook- og nettsider. I tillegg er den distribuert i fysisk format til kommunene og FL. Hovedbidragsytere er Kjøpsvik turlag, Lavangen turlag, Nova Turlag, Ballangen Turlag, Lavangen fjellvandragerlag, Pippira Siida, Ballangen museum, Narvik og Omegn Turistforening, Narvik amatørgeologiske forening, Evenes Turlag, Harstad Turlag. Kommunene har en side hver til disposisjon, og alle medlemskommunene benyttet seg av det. Det er også informasjon om lag og foreninger og om friluftsrådet.

Innhold er blant annet:

Aktivitetstilbud til barn og unge, friluftscamper, dagtilbud i ferier.

Ordførerurer, Fugleturer, historiske- og geologivandringer.

Spesielt tilrettelagte turer for personer med nedsatt orienteringsevne og funksjonshemming
Arrangementer, kurs, turer med deltakere i alle aldre.

I 2019 ble det ca. 175 ulike turarrangementer med beskrivelser, kontaktinformasjon, bilder fra tidligere turer. Naturlos er godt egna for kommunikasjon/markedsføring overfor inaktive. Den digitale kalenderen fikk en god oppstart og ser ut til å slå godt an hos mange. Totalt opplag er ca 40 000. Heftet ble sendt gratis alle husstader i medlemskommunene. Bibliotek og servicetorg i kommunene fikk ca. 100 hefter til utdeling til besøkende.

Naturlos - digital løsning

MHFs medlemskommuner har uttrykt ønske om etablering av en aktivitetskalender på nett. Markedsføring av arrangementer rettet mot ungdomssegmentet er pekt på som særlig utfordrende. Naturloskalenderen slik dens format er per i dag, er avhengig av at arrangører melder inn sin aktivitet innen en gitt frist. I mange tilfeller nesten et år i forveien av arrangementet. Mange gode ideer til arrangementer og eventer blir til i løpet av kalenderåret og kommer derfor ikke med i Naturlos.

Kommuner, lag og foreninger ønsker gjerne at vi bidrar med å synliggjøre deres arrangementer. Dette er til tider ressurskrevende, og krever at vi ofte må prioritere hvilke arrangementer vi har mulighet til å markedsføre.

En løsning kan være å etablere en nettside, Facebookside eller en App hvor kommuner, lag og foreninger i regionen selv har tilgang til å legge inn nye arrangementer samt oppdatere allerede planlagte arrangementer løpende, eventuelt med Midtre Hålogaland friluftsråd som kurator. Man kan også se for seg at interesserte med dette kan melde seg på arrangementer via denne løsningen/ plattformen, bli påmint når dato for arrangementet nærmer seg og på denne måten gi større forutsigbarhet også for arrangør.

Alternativ 1: Videreføre kalenderen i fysisk format og .pdf slik den er i dag

Alternativ 2: Etablere en digital kalender i netttformat/ App

Alternativ 3: I en overgangsfase fortsatt gi ut Naturlos som fysisk format og i tillegg lansere en betaversjon av en digital kalender/ App for så å evaluere effekten og tilbakemeldingene på tiltaket.

Det er det framtidige tilskuddet som blir avgjørende for hva en går for i det enkelte år.

Turkart

Gode oppdaterte turkart så vel digitalt som i papirformat, er tiltak for å stimulere til bruk av natur og tilrettelagte friluftsområder, styrke sikkerheten og profilere regionen i reiselivssammenheng. Ofoten friluftsråd var tidligere involvert i kartprosjekter som Jakt- og fiskekart for Ofoten, Grenseleden, m. fl.

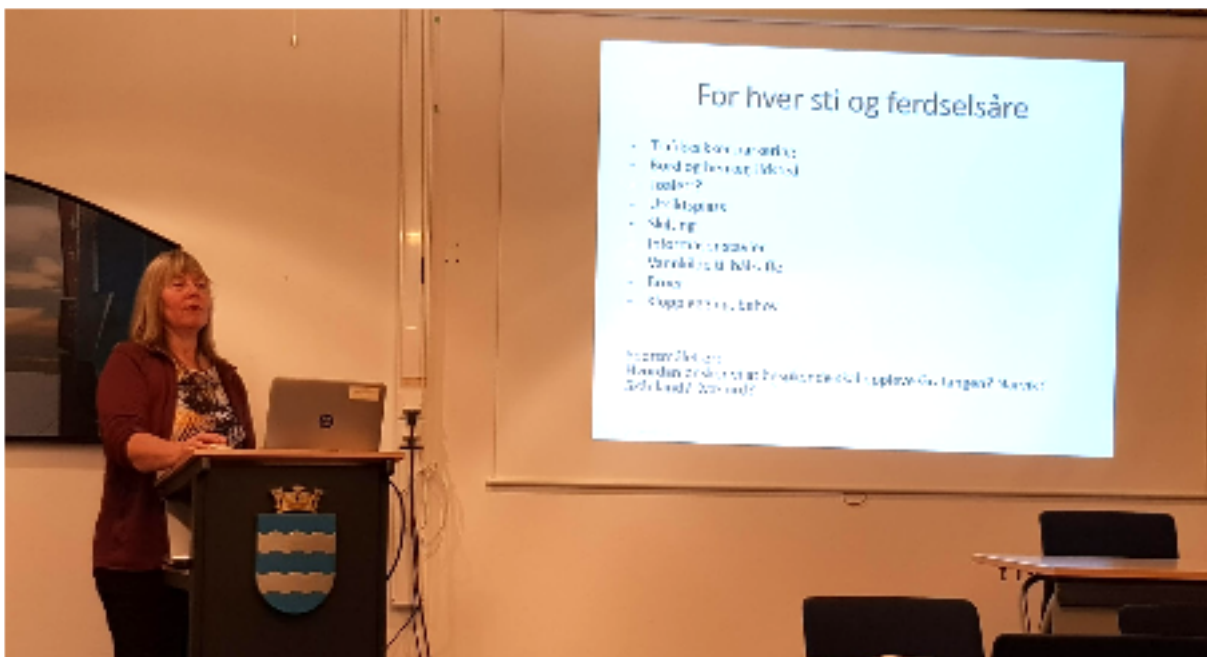
Friluftsrådet gjennomførte en forstudie for Turkartpakkeprosjektet i 2014. Dekninga av papirkart i regionen er mangelfull. Det er gitt ut egne kart for lbestad, Lavangen og Indre Tysfjord, alle i ulike formater, design og målestokk. Også dekinga av traseer i digitale kartportaler og spesielt i Norgeskart.no har vært mangelfull og tilfeldig. I forbindelse med sti- og løypeplaner i Narvik, Tjeldsund og Gratangen har vi de siste år gjort registreringer og samla koordinatfestede data for de traseer som inngår i planene. Friluftsrådet har samlet og tilrettelagt ruter som er registrert i

forbindelse med sti- og løypeplaner og har hatt dialog med Kartverket om innlegging av turruter i nasjonal database. Etter rådslagning med regionråd og styret, ble det bestemt at friluftsrådet skal arbeide for å få gjennomført en systematisk kartlegging og registreringer i nasjonal database, slik at informasjon om ferdselsårer blir tilgjengelig i Norgeskart.no og dermed i nasjonale apper. Les mer under [ferdselsårer side](#)

Kompetanse og kurs

Kurs i sti og skiltmanus - hvorfor og hvordan?

I oktober 2019 avholdt Midtre Hålogaland friluftsråd som et ledd i Ferdelsårsprosjektet kurset "Sti- og skiltmanus - hvorfor og hvordan?" i kantina på Harstad rådhus. Agenda var prinsipper for merking, skilting og gradering av ferdselsårer. Tema for kurset omhandlet registrering i felt, ruter og infrastruktur langs turruter, praktisk bruk av GPS, hvordan lage skiltmanus, merking og skilting i felt og finansieringsmuligheter. Det var god deltakelse fra kommuner og lag og foreninger.

Friluftsskoler – fritidstilbud

Friluftsskolen er et gratis ferietilbud i nærmiljøet for barn og ungdom i aldersgruppen 10-13 år. Deltakerne gis opplæring i grunnleggende friluftaktiviteter og miljøvennlige holdninger til bruk av naturen. Målet er å legge grunnlag for friluftsliv som livslang fritidsaktivitet og gi deltakerne lystbetont introduksjon til friluftsliv. Dette er et viktig lavterskeltilbud til barn og unge i vår region. Friluftsskolen finansieres av tilskudd fra FL, Nordland fylkeskommune og Troms fylkeskommune.

Tilbudet inneholder noen obligatoriske tema som allemannsretten, kartforståelse, etablering av leirplass og gjennomføring av tur. Utover dette står arrangøren fritt til å velge aktivitet. Friluftsskolen arrangeres på dagtid over 3-5 dager. Friluftsskolen er gratis og åpen for alle.

Friluftsskoler er et samarbeid mellom friluftsrådet, kommunen og lokale lag og foreninger/eksterne instruktører. For å arrangere friluftsskole er det viktig med nært og godt samarbeid mellom aktørene - friluftsråd - kommune - lag og foreninger/eksterne instruktører

Aktiviteter 2019

- Rekruttering, intervju og ansettelse av nye instruktører mars 2018
- I 2019 ble det arrangert 18 friluftsskoler i Midtre Hålogaland og samtlige medlemskommuner arrangerte egen skole. Totalt deltok 300 barn og unge.

I vinterferien

Det ble arrangert to skoler: Tjeldsund og Narvik

I sommerferien

Det ble arrangert 14 skoler: Harstad, Kvæfjord, Skånland, Tjeldsund x 2, Ibestad, Evenes, Gratangen, Salangen, Lavangen, Narvik x2, Ballangen og Tysfjord

Erfaringsmøte for alle kommunene ble avholdt i Snubba 1. november 2019. Planlegging av friluftsskoler 2020.

Arrangementskasser

Alle medlemskommunene har fått arrangementskasser. Kassene inneholder: bålpanne, lavvo, telt, 20 kompass, 10 tener, 10 O-poster, førstehjelpskoffert, suppegryte, kaffekjele, popcorngryte, saks, kniv, øks, sag med mer til en verdi på omlag 29.000 kroner.

Læring i friluft

Læring i friluft har til hovedmål å bidra til mer og bedre uteaktivitet i barnehager og på skoler i våre medlemskommuner. Friluftsrådet ønsker å inspirere barnehager, skoler og SFO til å bruke naturen som læringsarena ved å gi faglig påfyll og praktisk opplæring i friluftaktiviteter relatert til kompetansemål i læreplan for ulike fag og rammeplan for barnehage.

Skoler og barnehager som ønsker fokus på uteaktivitet oppfordres til å bli del av nettverk for læring i friluft, som er et forum hvor en kan få faglig påfyll, utveksle erfaring og dra nytte av hverandres kompetanse. Nettverksarbeidet tar sikte på å gi deltakerne inspirasjon og kompetanse til å bruke naturen som læringsarena i skole/barnehagehverdagen.

Arbeidet i prosjektet Læring i friluft drives gjennom:

- Temakurs og nettverkssamlinger for lærere i grunnskolen, barnehager og SFO
- Planlegging av utendørs undervisningsopplegg i samarbeid med skoler, SFO og barnehager
- Utlån av friluftsutstyr til skoler og barnehager i nettverket
- Kartlegging av uteområder og se på muligheter for aktivitet i skolen/barnehagens nærmiljø

Prosjektet finansieres av tilskudd fra FL, NFK og TFK

Aktivitet 2019:

Skole og SFO

- Workshop for rektorer, Harstad 15.januar
- Planlegging og gjennomføring av regionale nettverkssamlinger med tema havet og grunnleggende friluftsferdigheter
 - Evenskjer 7.mai
 - Kanebogen skole 1.okt - Befaring på skolens uteområde, grunnleggende friluftsferdigheter gjennom lek, stedsbasert læring.
- Planlegging og gjennomføring av undervisningsopplegg på lokale skoler i nettverket
 - 4 skoledager
 - Tema: *Havet, uteaktivitet og lek, Fiskesprell og utemat*
- Utlån av friluftsutstyr etter forespørsel fra skoler i nettverket
- Kontinuerlig rekruttering av nye skoler til nettverket

Barnehage

- Planlegging og gjennomføring av lokale førstehjelpskurs i naturen
- Utlån av friluftsutstyr etter forespørsel fra barnehager i nettverket
- Kontinuerlig rekruttering av nye barnehager til nettverket

Integrering i friluft

Tilflyttere med innvandrerbakgrunn deltar i liten grad i organiserte aktiviteter og som medlemmer i lag og foreninger. Dette er viktige sosiale arenaer i lokalsamfunnet, hvor fravær resulterer i mindre sosial kontakt. Deltakelse i frilftsaktiviteter i regi av lokale lag og foreninger er en god arena for sosial kontakt og i så måte viktig i et integreringsperspektiv.

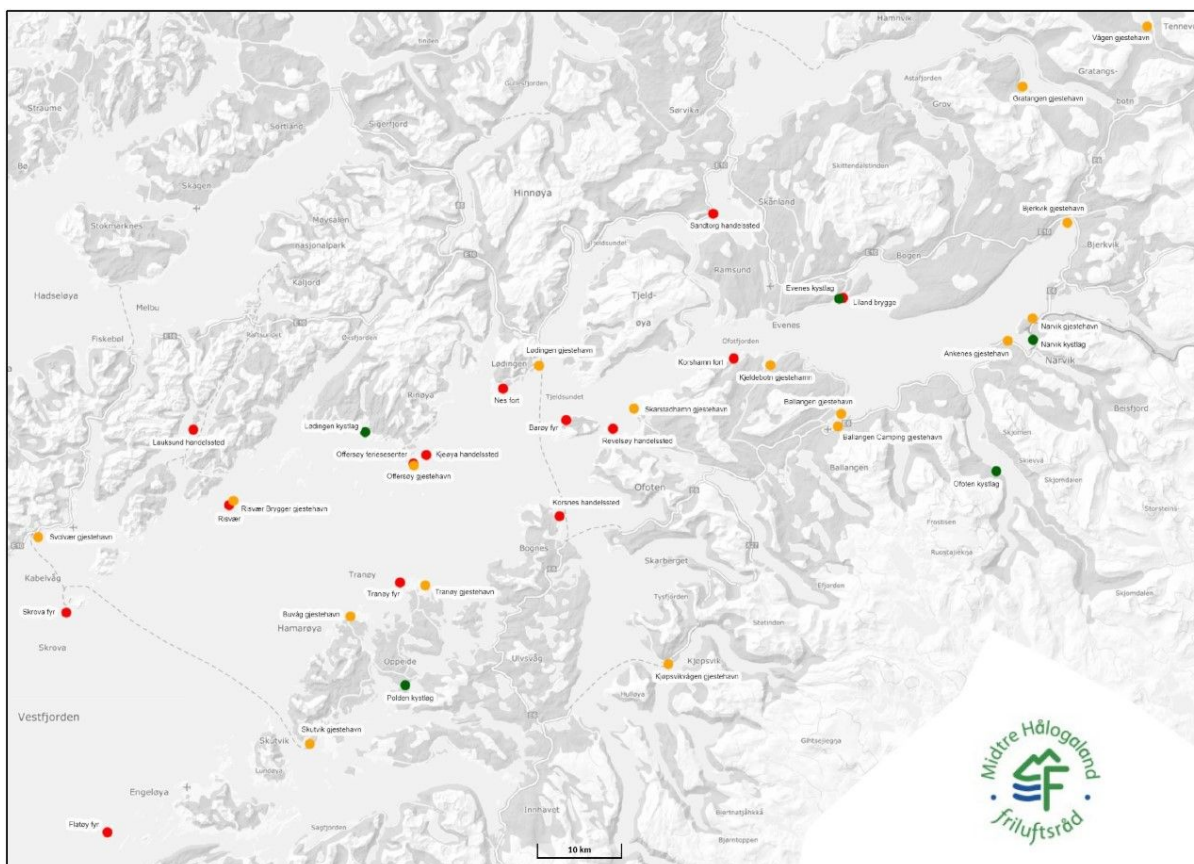
I arbeidet med integrering støtter friluftsrådet lag og foreninger som driver aktivitet rettet mot målgruppen. Friluftsrådet tar også initiativ til aktivitet der det ikke finnes lokale tilbud.

Prosjektet finansieres av tilskudd fra FL, Nordland fylkeskommune og Troms fylkeskommune

Aktivitet 2019

- Faste friluftaktiviteter gjennom hele året i alle kommuner → skileik, skøyter, matlaging, båtturer, turorientering, postkassetrim. I samarbeid med lokale lag og foreninger.
- Aktivitetsuke vinterferie Narvik - i samarbeid med Narvik kommune (4.-6.mars)
- Kystkultur og båthelg for bosatte flyktninger - Kvæfjord kystlag
- Bosettingstjenesten i friluft - Salangen kommune
- Vinteraktivitetsdager for bosatte flyktninger Harstad kommune - i samarbeid med Redd Barna Harstad

Kystled Ofoten

Tilråding

En kystled bør sees i aksen Ofoten - Vestfjorden. Det bør søkes samarbeid med kystlag og andre lag, private anlegg, museum, kommuner og fylkeskommuner. I Sør-Norge er nedlagte fyrstasjoner viktige i kystledene. Med de utsatte strekninger i våre farvatn vil dette være en nødvendighet. Både Forbundet Kysten og Kystverket er positive til å bistå i etablering av kystled i nord. Samarbeid med Lofoten friluftsråd er aktuelt.

I Hålogaland ligger en mulighet til en kystled for Hålogaland sa som en varig investering i samband med 1000-årsmarkeringa for slaget på Stiklestad og samlinga av Norge. Aksen rundt Vestfjorden kan da tilknyttes indre kystled og sidearmer. Dette vil betinge et eget prosjekt, forankret i samarbeid mellom Nordland og Troms fylkeskommuner og Kulturdepartementet.

Strekninga Rombaksbotn - Raftsundet bør sees i sammenheng og forankring i disse eksisterende anlegg bør vurderes nærmere:

På nordsida av Ofoten - Vestfjorden:

Skrova fyr, Vågan kommune. Eier: Kystverket. Privat driftsavtale, Adkomst med båt
Lauksund handelsted. Hadsel kommune. Raftsundet, ved innløpet til Trollfjorden. Privat eie.
Atkomst med båt

Risvær, Vågan kommune, i Vestfjorden som er en del av Svellingsflaket
landscapsvernområde. 7-10 små fiskebruk er de siste år blitt private fritidsboliger. Risvær

brygge AS med overnatting, servering, båtutleie. Atkomst med båt, fra Pundslett.
Offersøy feriesenter AS, Lødingen Vestbygd. I privat eie, hotell og rorbuer, båtutleie.

Landfast

Kjeøya handelssted, Lødingen Vestbygd. I privat eie. Atkomst med båt

Nes fort, Lødingen, avhendet 2005. I privat eie, bygges ut som fritidsboligområde. Landfast
Sandtorg handelssted, Tjeldsund kommune, Tjeldsundet. I privat eie, hotell og servering.

Landfast

Liland brygge, Evenes kommune, Ofoten. Eier: Evenes kystlag, overnatting og båtutleie.

Landfast

På sørsida av Ofoten - Vestfjorden:

Korshamn fort, Ballangen kommune. 1941-1994. Eier: Ballangen kommune, privat drift, overnatting og servering. Landfast

Revelsøy handelssted, Ballangen kommune. I munningen av Efjorden. I privat eie. Atkomst med båt, fra Skarstad

Barøy fyr, Ballangen kommune. 1901-2010, i møtet mellom Tjeldsundet, Ofoten, Efjorden, Tysfjorden og Vestfjorden. Eier: Kystverket. Driftsavtale.

Korsnes handelssted, Ballangen kommune. Ved munningen av Tysfjorden, eies av Museum Nord. Landfast

Tranøy fyr, Hamarøy kommune. Privat drift siden 1993. Hotell, servering, aktiviteter.

Landfast

Flatøy fyr, Steigen kommune. Eier: Kystverket. Privat avtale. Atkomst med båt

I tillegg kommer småbåthavner og gjestehavner på strekninga.

Oppsummering forprosjektet

Vi fikk ikke fullfinansiert prosjektet. Det lyktes ikke å rekruttere prosjektleder fra kystlagene som forutsatt. Trass i at friluftsrådet i denne perioden har hatt begrenset kapasitet, er det like fullt nedlagt en betydelig arbeid. Beskrivelse av kystlagene var tenkt som steg 1, og i steg 2 skulle det legges fram en skisse til en kystledplan med infrastruktur hvor blant annet overnatting, leder, turstier, oppankringsplasser og gode i landstigningsplasser ble registrert .

Dette er gjort

- kartlagt kystlag og andre lag og foreninger
- kartlagt interessen og mulighetene for å etablere for kystled
- forsøkt å samle inn data om infrastruktur, anlegg og aktivitetstilbud
- vurdert å produsere en trykksak

Ferdselsårer

Miljødirektoratet satte i 2019 i gang et 5-årig prosjekt med formål å fremme sammenhengende nettverk av turstier i kommunene. Prosjektet er et samarbeid med fylkeskommunene og skal planlegging, opparbeiding, skilting, merking og kartfesting av ferdsselsårer, i kommunene i samarbeid med lokale lag og foreninger.

Ferdselsårer i natur - Plan for friluftslivets ferdselsårer

Bærekraftig forvaltning av infrastruktur for allmennhetens friluftsliv; ferdselsårer, stier, løyper, turmål, spesielle oppholdsområder, mm., krever tiltak; kartlegging, sikring ved hjelp av plan og bygningsloven, skjøtsel og forvaltning, tilrettelegging evt opparbeiding, informasjon, avtaler, mm. Det er viktig at kommunene får kartlagt og registrert stier og løyper, utarbeider og får vedtatt en plan for bærekraftig forvaltning av ferdselsårer. Dette er oppgaver som må koordineres i samarbeid med frivillige, grunneiere og bedrifter. Det ingen tradisjon for slike planer i kommunal forvaltning. Det blir ikke en gang laget temakart over ferdselsårer til kommuneplanens arealdel.

Friluftsrådet har siden 2014 gjennom stisatsinga søkt å motivere kommunene og bistå de med slikt planarbeid. Erfaringsvis krever arbeidet ressurser, og derfor utarbeidet vi i 2018 en plan for et forprosjekt Ferdselsårer i natur. Framdriftsplan var tenkt slik: Forprosjekt Apr 2019–Jun 2020, deretter Hovedprosjekt Jul 2020-Des 2023

Planlagte oppgaver og tiltak i forprosjektet

- Engasjement prosjektleder med kartfaglig kompetanse
- Oppstartseminar med Workshop for fagpersoner i kommuner og ressurspersoner
- Etablere nettverks/ lokale arbeidsgrupper i kommunene
- Oppstart kartlegging ferdselsårer - registrere i nasjonal database
- Forberede ferdselsåre planer (temaplan for turruter og turveier/ ferdselsårer)
- Forberede forstudie besøksforvaltning
- Prosjektplan og søknad finansiering av hovedprosjekt

Med alt fokuset som har vært på slitasje og konflikter i friluftslivsområder de siste årene, har det vært forventet en regional satsing der reiseliv og friluftsliv blir sett i sammenheng. Oppgaven krever innsats, og i mars utlyste vi stilling til kartfaglig prosjektleder med søknadsfrist 1.4.2019 med sikte på oppstart ca 1.8.2019.

Forprosjektet var kostnadsberegnet til kr. 1 330 000 med stor egenandel og søkt delfinansiering slik

Statskogmidler Troms:	7.5.2019	kr. 350 000	12.12.2019 søknad i retur*
Friluftslivets ferdselsårer, Troms:	7.5.2019	kr 350 000	24.6.2019 tilsagn kr 200 000

* Troms fylkeskommune sendte flere søknader i retur pga kapasitetsmangel pga sammenslåing med Finnmark.

Det er arbeidet med forankring og oppstart av planarbeid i Tysfjord, Ballangen og Narvik, Harstad, Skånland, Tjeldsund, Evenes samt Gratangen, Lavangen, Salangen og Ibestad. Harstad kommune må avvente oppstart, og Kvæfjord ønsker å være med Harstad kommune. Narvik, Ballangen og Tysfjord samt Tjeldsund og Skånland er under sammenslåing og avventer. Det er inngått skriftlige avtaler med Gratangen, Salangen og Ibestad kommuner der det er oppretta arbeidsgrupper. Avtale med Lavangen kommuner på gang.

Prosjektleder starta i 100% stilling 1.8.2019, men sa dessverre opp og gikk over i annen stilling fom 18. januar 2020.

Kartlegging av aktivitetsparker

Nærfriluftsliv og friluftsmeldinga (Meld. St. 18 (2015–2016) - Friluftsliv)

Det er viktig å ta vare på og videreutvikle grønnstruktur i byer og tettsteder. Slike områder skal prioriteres for statlig sikring. Regjering og Storting oppfordrer kommunene til å utarbeide grønnstrukturplaner for sine byer og tettsteder. Det rådes til at man i all planlegging legger til rette for at det er mindre enn 500 meter fra bolig til nærmeste grøntområde eller turveinett. Ingen kommuner i regionen har utarbeidet grønnstrukturplaner.

For å lykkes med å tilrettelegge og vedlikeholde et godt og lett tilgjengelig sti- og løypenett kreves samarbeid mellom myndigheter, frivillige og grunneiere og felles verktøy.

Ferdselsåreplaner

Friluftsrådet inviterte i 2014 medlems-kommunene til en regional stisatsing for å utarbeide temaplaner for stier og løyper. I dag oppfordrer fylke og stat kommunene om å utarbeide det som kalles temaplaner for tur- og friluftsruter.

Planarbeidet skal resultere i:

- Rapport med beskrivelser av eksisterende tur- og friluftsruter og turforslag.
- En tematisk handlingsplan med målsettinger, strategier, tiltak og prioritering av turruter.

Status for kommunale planer:

- Tjeldsund kommune, plan ble vedtatt mars 2016
- Narvik kommunes plan, plan vedtatt i bystyret 16.12.2016
- Gratangen kommune, plan behandles i kommunestyret 26.04.2018

Narvik kommunes plan var et pionerarbeid. Den var også det første plandokumentet i Narvik med samiske stedsnavn.

Miljødirektoratet har i 2018 invitert til deltakelse i Ferdelsåreprosjektet. Et av hovedmålene er at kommunene skal utarbeide planer for Friluftslivets ferdelsårer. Et slikt planarbeid forutsetter:

- Koordinatfestede data om klassiske stier og turruter; nærtur- og utfartsruter for vandring og ski
- Kartdata i Kartverkets nasjonal database

Slik er det sammenfallende med trinn 1 og forutsetninger for å utarbeide turkart og apper. Slike data var ikke på plass før oppstart av de planene som er gjennomført, men ble registrert i planprosessen. Arbeidet skal søkes finansieres.

Skilt og informasjonstavler

Skilt og informasjonstavler

Fylkeskommunene og Gjensidigestiftelsen har bidratt med midler til skilt og informasjonstavler gjennom Turskiltprosjektet i årene 2013 - 2018. Det gis ikke tilskudd til administrativ arbeid. Fra 2018 er skilting søknadsberettiget i Spillemiddelordningen.

Skilting og merking er en omstendelig og krevende prosess. Det skal utarbeides skiltplan, og skilt skal bestilles, produseres, fraktes og monteres i terrenget. Koordinatfestet informasjon om stier og løyper fantes bare tilfeldig da vi startet opp satsinga.

Friluftsrådet har bistått med opplæring kurs, veiledning, design, skiltplaner, korrektur, avtaler, mm. Kommuner og lagene har valgt løyper og bidratt til skiltplan og beskrivelser etter skjema, og har gjort befaringer, merking, rydding, møter, transport, mm. Verdien av arbeidet til de frivillige er betydelig. Avtale er inngått med Grafika AS. Friluftsrådet søkte finansiering i samarbeid med Ballangen turlag i 2019 og fikk tilsagn på vel kr. 1,2'.

Tabell - Status skiltede stier og løyper, kommunevis, pr 1.4.2019

Kommune	Sti-løype	Samarbeidspartnere	Status
Narvik	Tøttadalen 8 km Fagernesfjellet 5,5 km	Narvikfjellet AS	20 stk retningskilt 12 stk retningskilt Levert Narvikfjellet AS, ikke montert
	Elvedalen - fra fjære til fjell	Narvik kommune Tilsagn tilskudd overført Narvik kommune	Skiltmanus produsert 30 stk retningskilt/ turmålskilt

	Kyststien 6 km flere ruter og adkomster	Narvik kommune	Skiltmanus utarbeidet Grafisk produsert 38 stk retningskilt 22 stk skilt fra adkomstene Produksjon utsatt i påvente av avklaring av ansvar montering
	Bjerkvikområdet 20 turruter 132 km	Herjangen grunneierlag Skaug Grunneierlag Prestjord grunneierlag	Montert 3 stk informasjonstavler Skallvatnet, Trollhøgda og Bjerkvik. Retningskilt planlagt, ikke finansiert
	Veggfjellet - Herjangsfjellet 5 løyper 42 km	Herjangsfjellet Tur- og løypelag	Montert 27 stk retningskilt 6 stk turmålskilt Herjangen 1. stk. informasjonstavler
	Ol Krok-veien Herjangshøgda - Maridalen - Revelvhøgda 17 km	Skaug grunneierlag - Herjangen grunneierlag - Nova turlag	Montert 11 stk retningskilt 5 stk turmålskilt Produsert 2 informasjonstavler Søkt Statens vegvesen om tillatelse til montering
	Elvegårdselva 1 rute m 3 adkomster 6 km	Grunneierlaget for Elvegårdselva	Montert 28 stk retningskilt 1 stk informasjonstavle
Ballangen	18 turruter 95 km skiltet og merket	Ballangen turlag	Montert 170 stk retningskilt 6 stk informasjonstavler
Tjeldsund	Kongsvikdalen. 15 turruter 45 km	Lucky Kongsvik	Montert 17 stk retningskilt 2 stk informasjonstavler
	Sandsosen kultursti	Tjeldsund lokalhistorielag	Montert 3 stk retningskilt 2 stk informasjonstavler
	Ramstad og Ramsund	Tjeldsund IL	Produsert 12 stk retningskilt
Tysfjord	Hellandsberg Gieva 15 km Hellandstuva 3 km Kjøpsvik	Drag aktivitetspark Hellandsberg grunneierlag Kjøpsvik IL, turgruppa	Montert 10 stk retningskilt 4 stk turmålskilt Retningskilt planlagt
Gratangen	17 turruter Ti på tur	Gratangen kommune	Montert 17 stk starttavler

	Ileveggen 5 km	Elvenes utmarkslag	Montert 6 stk retningskilt
	Ressmålsberget 9 km rundtur	Fjordbotn-Moan grunneierlag	17 stk retningskilt
Harstad	Folkeparken. Flere turruter	Harstad kommune.	Montert 14 stk retningskilt .. stk informasjonstavler
Ibestad	Nordrollnes	Nordrollnes grunneierlag	Montert 10 stk retningskilt 2 stk informasjonstavle
Lavangen	Krigshistoriske vandringer	Lavangen kommune og Lavangen tur og løypelag	Montert 30 stk retningskilt 8 stk informasjonstavler

Arbeidet har pågått over år og er utført i regi av delvis friluftsråd, delvis kommuner, delvis ildsjeler i lag og foreninger. Vi har ikke fullstendig oversikt over status.

Vegvisning til turløyper og parkering fra offentlig veg

I vår region starter mange stisystemer fra riksveg og fylkesveg. Vegvisningsskilt fra fylkesveg og evt riksveg til P-plass for skiltede turstier og friluftsområder gir bedre tilgjengelighet og trafikksikkerhet.

Etter skilting av sti- og løypesystemer er ferdigstilt fra trafiksikker parkering, kontakter friluftsrådet Statens vegvesen for vedtak om vegvisning til turløyper og parkering i hht Vegdirektoratets Håndbok N300 om Trafikkskilt Del 5 Serviceskilt og virksomhetsvisning. Straks vedtak er gjort sørger vegvesenet for bestilling og montering av skilt. I 2019 er det satt opp skilt for lokaliteter langs E10 i Narvik kommune og fv 829 i Skånland kommune. I utgangspunktet settes slike skilt ikke opp i tettsteder. Statens vegvesen har imidlertid gjort en særskilt vurdering og likevel tillatt det til Elvegårdselva i Bjerkvik.

Utgangspunktet er at det skal være så lite tekst som mulig. Det tillates normalt ikke tekst på to språk for denne type skilt (til forskjell fra vegvisning til stedsnavn).

Status og behov toalettanlegg knyttet til friluftslivsaktiviteter

I vedtatt Tiltaksplan for 2019 står det på side 13 om Servicebygg, sikringsbuer og toalettanlegg i utfartsområder at vi skulle kartlegge behovet for toalettanlegg

Friluftsrådet sendte brev til kommunene pr e-post 26.9.2019 med svarfrist 6.10.2019

Vi ba kommunene om å melde inn behov for toalettanlegg, både i ved sjø, i skog og i fjell.

1) Hvor er det i dag toalett?

Gi gjerne opplysninger om dette er med

- utedo
- kum for tømning
- innlagt vann og strøm
- HC tilgjengelig

Er det atkomst til veg?

2) Hvor anser dere at det er behov for toalett?

Gi opplysninger om dette er med

- utedo
- kun for tømning
- med innlagt vann og strøm
- uten innlagt vann og strøm
- HC tilgjengelig

Er det atkomst til veg?

Det er viktig å vurdere utfart både hva angår lokale brukere og turister fra inn- og utland, hele året.

Kvæfjord kommune, brev 27.9.2019

Eksisterende anlegg:

- Nupen utsiktspunkt. Vann og varme. HC fasilitet, med direkte atkomst til vei og parkeringsanlegg. Vinterstengt! Drift Statens vegvesen.
- Austerfjordbotn friluftsområde. Gammel utdatert utedo. Vanskelig adkomst fra parkeringsplass og vei. Drift: kommunen og UL Vårglimt. Et moderne toalettanlegg planlagt, mangler finansiering.
- Elvedalen lavvo Flesnes, Gullsfjorden. Drift: UL Samhold og bygdelaget på Flesnes

Behov:

- **Surnåsen** (ved Borkenes) Utgangspunkt for skiløpere og turgåere samt skoler og barnehager, tusener av besøkende fra hele regionen hele året. Ingen tilgang til toalett. Ski-og skytterlaget er interessert i at dette kommer i ordnede former. Kvæfjord skytterlag skytterhus bekvemmeligheter, mest avstengt.
- **Løbergbukta** i Gullsfjorden. Utgangspunkt for vandreturer til Snytidhytta og Møysalen nasjonalpark. Stor parkerings og rasteplass. Informasjonstavle. Brøytes ikke. Drift: Statens vegvesen. Toalettbygg er ikke i medtatt hverken i planen for Hålogalandsvegen Sortland - Evenes, eller besøksstrategi Møysalen nasjonalpark.

Skånland kommune, brev 27.09.2019

Eksisterende:

- Isbadestranda Evenskjer, Mobilt toalett under utplassering
- Nova turlag har flere utedo i sitt turløypenett
- E10 ved Kvitberget – Statens vegvesen toalett

Behov

I marka ved turveier:

- Sandstrand turstier
- Evenskjermarka
- Boltåsmarka
- Geitvannet, Trøssemarka
- Veien opp til Vilgesvarre
- På Parkeringsplassen til Kvitnesvetten

Tilrettelegging for funksjonshemmede

- Sollia ved parkeringsplass, Grovfjord

Harstad kommune, brev 27.9.2019

Eksisterende anlegg

eid og driftet av Harstad kommune:

- **Folkeparken**. Innlagt vann og strøm, universelt utformet. Byggeår: 2011
- **Gressholmen**. Innlagt vann og strøm, universelt utformet, vannpost utvendig og dusjmuligheter Byggeår: 2019
- **Kanebogen bade plass**. Vannpost utvendig, utedo/samletank for tømming etter sesong/behov. Byggeår: 2010

Status eller behov for kommunen som område er ikke vurdert.

Lavangen kommune, brev 7.10.2019

Eksisterende anlegg:

Det finnes ingen toalett i utfartsområder.

Behov:

- **Neset, Tennevoll**
- **Bukkemyra (E6):** parkering ved start på stien til Spanstinden.

Raste- og møteplasser i nærmiljø og utfartsområder

Anlegg av rasteplasser med bord, benker og ildsted er et samarbeid mellom kommuner fylkeskommune og lag og foreninger. Arbeidet administreres av friluftsrådet. Målet er økt kvalitet og bedre infrastruktur i tilknytning til eksisterende løyper.

Legge til rette for at flere skal ha mulighet til å komme seg ut naturen slik at helse bedres/vedlikeholdes.

Det ble søkt tilskudd fra Sildvikmidler, FL, Nordland fylkeskommune og Troms fylkeskommune. I 2018 ble det kjøpt inn ca 80 enheter som ble fordelt til kommunene ut fra innmeldt behov.

Tabell Rasteplassbord og hvilebenker, kommunevis oversikt, per 31.12.2019

Kommune	Lokalitet	Bålplasser	Rastebord, vanlig	Rastebord, lang	Kvilebenk
Ballangen		4	14	1	2

Evenes		3	14	10	13
Gratangen		4	13	2	4
Harstad		5	8	6	7
Kvæfjord		2	6	8	4
Lavangen		3	10	1	6
Narvik		5			4
Salangen		2	4	1	5
Skånland		2	6	1	6
Tjeldsund		4	4	0	12
Tysfjord		3	7	1	11
Ildsteder					

Forklaring:

Rastebord, vanlig = bord med sittebenk

Rasteplass, lang = lengre utstikk og passer for rullestolbrukere

Hvilebenk = med ryggstø og passer for 2 - 4 personer

Ildsted = Espegård bålpanne med rist

Dagsturhytter. Varme- og sikringsbuer

Auksjonshøgda på kommune og fylkesgrensen mellom Narvik og Skånland. Initiativtaker: Herjangen tur- og løypelag. Friluftsrådet ga uttalelse til planene i 2017. Herjangen Tur- og løypelag er initiativtakere til forprosjektet. De har invitert andre til samarbeid og videreføring av prosjektet og sendte henvendelse til Statskog i 2018. Herjangen hytteforening har tatt hytteansvaret. Harstad turlag har i sommer skiltet løypa ti meter fra hyttetomta

bilde av tomt kommer

Friluftsrådets rolle i prosjektet er å ivareta allmennhetens interesse i tillegg til å bistå med søknader om finansiering og dialog med Statskog Troms og Brita og Nils Olsen i Grovfjord reinbeitedistrikt.

Flere bilder kommer

Vi har sendt søknad om finansiering av Varmebu/ sikringsbuer: 1 stk. i Gratangen, er ferdigstilt, 2 stk. i lbestad ferdigstilt, 1 stk i Evenes ferdigstilt , 1 stk i Tysfjord ferdigstilt. Det er 1 i lbestad som ikke er bygd og fått tilskudd til. Prosjektet videreføres til 2020.

Kartlegging av Universelt utformede tuområder

Statens kartverk har i samarbeid med Norges handikapforbund Trøndelag og Friluftsrådernes Landsforbund etablert en nasjonal metode for kartlegging av tilgjengelige friluftsområder over hele landet. Friluftsrådet fikk i 2019 støtte til å starte kartleggingen i våre 12 medlemskommuner. Kartleggingen resulterer i at alle data om et områdes tilgjengelighet for bevegelighets- og synshemmede eksporteres til Statens kartverk sin server og legges ut på norgeskart.no. Resultatene blir umiddelbart tilgjengelig for alle.

Aktivitet 2019:

- Ti friluftsområder kartlagt i følgende kommuner: Narvik, Harstad, Skånland og Tjeldsund
- Foreløpig rapport utarbeidet

Friluftsrådet søker midler fra Statens kartverk for å fullføre kartleggingen i alle medlemskommunene i 2020.

Andre oppgaver

Andre oppgaver med lavere prioritert der samarbeidsmuligheter, økonomi, praktiske forhold har avgjort prioritering

Sikring av områder til friluftslivsformål

I 2018 og 2019 har vi samarbeidet med Tysfjord kommune og Kjøpsvik IL om muligheter for tilrettelegging av turvei langs Hestneselva til Hestneset og inngå avtale med Opplysningsvesenets fond, OVF, om leie eventuelt kjøp av området

Arbeidsgruppa hadde sist møte og befaring med OVF, torsdag 12.12.2019 i Kjøpsvik, og man justerte arealet noe. OVF tilbød en leieavtale med

Varighet 40 år

Rett til oppsigelse for OVF aktiveres etter 22 år.

Årlig leiesum: kr 25 000

Statlig sikring lite aktuelt per i dag på grunn av statens krav til tinglysning.

Avtale er signert, og dokumenter vedr prosjektet skal være oversendt Narvik kommune før årets slutt og nye Narvik kommune tar formelt over prosjektet. Friluftsrådets anbefaling er at Narvik kommune bør arbeider fram en bedre avtale

Natur som kilde til helse og livskvalitet - Nasjonal handlingsplan for friluftsliv

Formål: å fokusere på status og utfordringer for friluftsrådet holdt opp mot nasjonale rammer samt forventninger fra kommunene.

Problemstillinger: Friluftsrådets framtidige arbeid; strategier, veivalg og virkemidler

Deltakere: Friluftsrådets styre og ansatte, administrative samarbeidspartnere, lag og foreninger

Innledninger: Morten Dåsnes, FL, Nasjonal handlingsplan for friluftsliv og Anne Margrethe Roll, MHF, om

Arbeidsplan 2018-2021.

Det er viktig å være bevisst et friluftsråds formål og muligheter innenfor gitte rammer. Debatten er oppsummert med utfordringer for kommunene og friluftsrådet, og referatet kan leses på vår nettside

Oppfølging:

En forutsetning for allmennhetens friluftsliv er at samfunnet sørger for infrastruktur som ferdselsårer og friluftsområder. Om man skal lykkes med å sikre god tilgjengelighet og ivareta hensynet til både natur og miljø og sikkerhet, er det behov for en bærekraftig besøksforvaltning der reiseliv og friluftsliv sees i sammenheng.

Utfordringene i regionen er mange: Få ferdselsårer i Kartverkets databaser. BAre tre kommuner har sti- og løypeplan. Ingen kommuner har grønnstrukturplaner. Mange bynære turområder trues av utbygging

For å bistå kommunene, tilsetter friluftsrådet nå prosjektleder for et ferdselsåreprosjekt der første steg er å registrere viktige traséer og annen infrastruktur som grunnlag for et systematisk arbeid med

forvaltning

FNs BÆREKRAFTSMÅL

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030. Bærekraftig utvikling handler om å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine.

Bærekraftsmålene reflekterer de tre dimensjonene i bærekraftig utvikling: klima og miljø, økonomi og sosiale forhold.

Et av hovedprinsippene i bærekraftsmålene er at ingen skal utelates (Leaving no one behind). De mest sårbare menneskene må derfor prioriteres. Ekskluderte grupper, som mennesker med nedsatt funksjonsevne, flyktninger, etniske og religiøse minoriteter, jenter og urfolk, er høyt representert blant de som fortsatt lever i fattigdom.

Administrasjon

Finansiering administrasjon og prosjekter

Økonomiske rammer, samarbeid og frivillig innsats.

Friluftsrådets inntekter består av medlemskontingenter, driftsstøtte og finansiering av prosjekt.

Samarbeid med andre aktører er nøkkelen til måloppnåelse. Også frivillige bidrar; en verdifull innsats som sjelden vises i regnskapene.

Kostnader til drift dekkes av medlemskontingent fra medlemskommunene, administrasjonsstøtte fra Friluftsrådernes Landsforbund og driftsstøtte fra Nordland fylkeskommune og Troms fylkeskommune.

Finansiering drift	Sum, kr.	Kommentarer
Kommunene	876.779	medlemsavgidt
Nordland fylkeskommune	198.000	tilskudd
Troms fylkeskommune	215.000	tilskudd

Friluftsrådernes Landsforbund, FL	475.000	tilskudd
Total driftsstøtte	1.764.779	driftsstøtte

Ved fordeling av administrasjonsstøtte vektlegger FL regionens landareal, folketall, antall kommuner, antall fylker og aktivitetsnivået i friluftsrådet. FL bidro med kr. 474,000,-
 Alle prosjekt krever ekstern finansiering for å kunne gjennomføres (realiseres). I 2019 hadde vi 34 hovedprosjekter i tillegg til administrasjon. Noen av prosjektene (Friluftsskoler) 18 delprosjekter. Det søkes ulike tilskuddsordninger for å finansiere hvert prosjekt. Det er skrevet 45 rapporter med regnskap for aktivitet i 2019.

Totalt mottok friluftsrådet driftsstøtte kr. 1.769.779. Dette dekker ikke de faktiske kostnadene til administrasjon, kr. 2.707.178. Total omsetning i 2019 var kr. 7.454.524.
 Driftsåret 2019 fikk mindre inntekter enn hva vi hadde i utgifter.
 Det ble en differanse på - kr. 467. 065,- som er dekket fra bundne fond.

Søknader med budsjett og rapporter med regnskap sendt i siste del av 2019 og første del av 2020 for aktivitet i 2020. Hjertelig takk til:

Friluftsrådernes Landsforbund, FL
 Nordland fylkeskommune, NFK
 Troms fylkeskommune, TFK
 Miljødirektoratet, MD
 Narvik kommune, Sildvikmidler
 Gjensidige
 Sparebankstiftelsen